PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 23 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 29 stycznia 1930 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Izwiestja 25.I. donoszą o demonstracjach bezrobotnych w Grudziądzu, Toruniu, Przemyślu i Rawie Ruskiej, podkreślając, iż demonstracje te odbyły się z powodu obchodu pamięci Lenina. W komentarzu do tej wiadomości pismo oświadcza, powołując się na oświadczenie min. Kwiatkowskiego, iż liczba bezrobotnych w Polsce osiągnęła 240 tysięcy osób.

Izwiestja 25.I. podają w depeszy z Warszawy (Bratina), z powołaniem się na prasę polską, iż przemysł węglowy w zagłębiu Dąbrowskim i przemysł włókienniczy w Sosnowcu odczuwają wyraźną depresję, która powoduje zamykanie fabryk i wzrost liczby bezrobotnych.

POLSKA A Z. S. R .R.

Izwiestja 27.I., omawiając wystąpienie pos. Czapińskiego na komisji budżetowej Sejmu, oraz ustęp z przemówienia min. Zaleskiego, dotyczący warunków pracy placówek polskich na terenie Związku Sowieckiego, twierdzą, że jest to „zwalanie odpowiedzialności z chorej głowy na zdrową". Według „Izwiestij" — stronie polskiej trudno przytoczyć choćby jeden dowód tego, by przedstawiciele polscy w Z. S. R. R., nie naruszający praw sowieckich i nie nadużywający swoich przywilejów, mogli się skarżyć na złe odnoszenie się do nich władz sowieckich.

Możnaby sobie tylko życzyć — pisze dziennik — aby sytuacja sowieckich przedstawicieli w Polsce zrównana została z sytuacją polskich dyplomatów w Z. S. R. R. Gazeta wymienia rzekome prowokacje, ataki prasy, areszty interesantów, bicie współpracowników, co według zdania „Izwiestij" stale się zdarza. Dalej pismo cytuje zamachy na członków poselstwa zabójstwo posła, napad na konsulat we Lwowie i dodaje przytem, że uczestnicy napadu znajdowali się na wolności, a osadzeni w więzieniu zostali ci, którzy protestowali przeciwko tej manifestacji.

„Izwiestja" kończą swoją notatkę uwagą, że lepiej zrobiliby polscy politycy, gdyby nie poruszali takich śliskich tematów i pomyśleli nad tem, czy mają prawo występować ze skargami na położenie przedstawicieli polskich w Związku Sowieckim.

Dwugławy Orioł Nr. 35 omawiając sytuację w Z. S. R. R., oświadcza, iż chłopi nienawidzą sowietów i czekają na pomoc obcych mocarstw w obaleniu ustroju komunistycznego. Pismo oświadcza, iż wszelka zbrojna interwencja z wyjątkie mpolskiej powitana zostanie przez ludność Z. S. R. R.

Sierp 16.I. omawia zamierzone utworzenie instytutu kultury ukraińskiej w Warszawie, oświadczając, iż „faszystowski" rząd Polski prześladując ukraińską ludność Polski i inne mniejszości narodowe, dąży jednocześnie do porozumienia się z burżuazją tych mniejszości. Burżuazja mniejszości narodowych również dąży do ugody z rządem, usiłując powstrzymać ruch rewolucyjny. W tym celu tworzone są w Polsce pozory wolności narodowej dla ukraińców. Utworzony ma być instytut kultury ukraińskiej, który zwalczać będzie nastroje komunistyczne wśród ukraińskiej ludności ziem wschodnich Polski oraz będzie usiłował zaszachować akcję sowiecką ukraińskiej Akademji Nauk.

POLSKA A ANGLJA.

Izwiestja 25.I. donoszą z Londynu, iż ajencja Reutera zaprzeczyła wiadomościom o tem, iż umowa między polskim a angielskim przemysłem węglowym przewiduje podział rynku skandynawskiego między jednym a drugim przemysłem. Według ajencji Reutera umowa dotyczy wyłącznie ustalenia minimum cen sprzedaży węgla.

POLSKA A NIEMCY.

Izwiestja 24.I. w depeszy z Berlina (Kajta) podają, iż rokowania o utworzenie polsko - niemieckiego zbożowego syndykatu eksportowego, które prowadzone były w Warszawie, zakończyły się niepowodzeniem. Korespondent łączy niepowodzenie tych rokowań z „katastrofalną sytuacją", jaka panuje na rynku zbożowym w Niemczech.

RUMUNJA A Z. S. R. R.

Izwiestja 26.I. ogłosiły z powodu 12-ej rocznicy przyłączenia Besarabji do Rumunji odezwę centralnej rady towarzystwa emigrantów z Besarabji oraz artykuł (Timusza). W odezwie — Zjednoczenie Besarabji z Rumunją nazwane jest „bandycką okupacją Besarabji przez kapitalistów i obszarników rumuńskich" oraz „zbrodnią światowego imperjalizmu".

Stowarzyszenie emigrantów z Besarabji zarzuca rządowi rumuńskiemu ucisk polityczny i gospodarczą eksploatację Besarabji oraz dążenie do zbrojnego napadu na ZSRR. Władza rumuńska w Besarabji istnieje, zdaniem autorów odezwy, tylko dzięki, sile zbrojnej tak samo jak we wszystkich innych prowincjach, które zostały zdaniem autorów odezwy, bezprawnie przyłączone do Rumunji w wyniku wojny światowej. Omawiając zbrojenia Rumunji autorzy odezwy oświadczają, iż armja uzbrajana jest nietylko dla walk z wrogiem zewnętrznym, lecz i dla wojny domowej przeciwko robotnikom i chłopom. Po 12-tu latach panowania Rumunji w Besarabji rozpoczyna się trzynasty rok, który przynosi niewątpliwy rozwój tendencyj rewolucyjnych we wszystkich prowincjach Rumunji. W Besarabji walka prowadzona jest pod hasłem złączenia Besarabji z ZSRR.

W art. Timusza pismo oświadcza, iż Rumunja skorzystała z wojny światowej, aby okupować Besarabję pod pretekstem zadość uczynienia prawu narodów samostanowienia o sobie. Od 12-tu lat prowadzi Rumunja w Besarabji politykę kolonizacyjną. Stan gospodarczy kraju pogorszył się niesłychanie. Rząd Maniu nie wprowadził żadnego polepszenia w sytuacji. Ludność Besarabji walczy przeciw władzy rumuńskiej i nienawidzi wszystko, co jest związane z Rumunją. Zmusza to rząd rumuński do szukania poparcia ze strony mocarstw imperjalistycznych. Z okazji podpisania protokułu moskiewskiego Rumuni usiłowali „oszukać siebie i innych", twierdząc, iż, podpisując ten protokuł ZSRR. uznał prawa Rumunji do Besarabji. Tego rodzaju posunięcia mają na celu „oszukanie" ludności Besarabji i zawierają dążenie do przekonania tej ludności, iż ZSRR. jest rzekomo jej wrogiem. Pismo oświadcza, iż ludność Besarabji nie da wiary tendencjom tej polityki.

Prawda 26.I. w art. z powodu 12-ej rocznicy zjednoczenia Besarabji z Rumunją oświadcza, iż „okupacja Besarabji jest aktem sztucznym, pozbawionym wszelkich podstw w sympatjach i w świadomości narodu besarabskiego". Pismo maluje ponury obraz sytuacji Besarabji, zarzucając rządowi rumuńskiemu nie tylko gospodarcze zrujnowanie kraju, lecz obciążając go nawet winą za rozpowszechnienie się chorób wenerycznych. Omawiając stosunek partyj rumuńskich do zagadnienia Besarabji, pismo oświadcza, iż wszystkie te partje, nie wyłączając socjalistów, sprzeciwiają się idei plebiscytów w Besarabji. Istnienie wpływów oportunistycznych w rumuńskiej partji komunistycznej spowodowało ,iż partja ta, uznając hasło prawa narodów do samostanowienia o swej niepodległości, nie uczyniła nic dla sprawy Besarabji. Oportuniści, którzy stali na czele partji w 1922—1925 roku, świadomie sprzyjali rozkładowi organizacji komunistycznej w Besarabji i emigracji komunistów w Rumunji. Akcja ta ułatwiła burżuazji rumuńskiej całkowite zlikwidowanie ruchu komunistycznego i rozciągnięcia wpływów na pewną część włościaństwa Besarabji. Pismo omawia konieczność spotęgowania komunistycznej akcji w Besarabji na podstawie uchwały IV zjazdu rumuńskiej partji komunistycznej i zarzucając rządowi rumuńskiemu dążenie do wywołania zbrojnego zatargu, oświadcza, iż przykład zatargu chińsko-sowieckiego powinien powstrzymać od czynów wszystkich, którzy chcą wypróbować wartość wojenną armji czerwonej.

Izwiestja 26.I. podają z Berlina, iż prasa niemiecka, przygotowując opinję do zamierzonego przez rząd Rzeszy rozwiązania komunistycznych organizacyj, prowadzi kampanję przeciwko niemieckiej partji komunistycznej i łączy kampanją tę z kampanją przeciwko związkowi sowieckiemu. W „Berliner Tageblatt", który ustosunkował się negatywnie wobec sowietów po wydaleniu korespondenta tego pisma z Moskwy, ukazał się artykuł, zawierający skierowany przeciwko sowieckiemu rządowi zarzut popierania nienawiści klasowej w Niemczech. W „Kölnische Zeitung" ukazał się artykuł, w którym pismo to zwróciło uwagę rządu rzeszy na komunistyczne niebezpieczeństwo. Pismo jest zdania, iż rozwiązanie partyj komunistycznych powinno nastąpić natychmiast, gdyż w innym wypadku wszelkie zarządzenia mogą być spóźnione. Sekretarjat centralny komitetu niemieckiej partji komunistycznej ogłosił komunikat w którym powyższe artykuły ocenione zostały, jako prowokacja.

NIEMCY A Z. S. R. R

ŁOTWA A Z. S. R. R.

Izwiestja 26.I. donoszą iż w dniu 24.I. prezes rady komisarzy ludowych Rykow odbył długotrwałą naradę z posłem łotewskim w Moskwie Seskisem.

Prawda 25.I. atakuje posła Skujeneka, który umieścił w piśmie „Jaunakas Zinas" artykuł przeciwko rusyfikacji Łotwy przez mniejszość rosyjską i żydowską. Podkreślając, iż Skujenek jest byłym socjalistą, pismo ocenia jego artykuł jako objaw „wybujałego szowinizmu".

Izwiestja 24.I. donoszą, iż rząd łotewski dokonał ekstradycji emigranta politycznego z Litwy Misulisa, któremu grozi kara śmierci za zamordowanie urzędnika litewskiej straży granicznej podczas ucieczki na Łotwę. Pismo podkreśla swój negatywny stosunek do tego zarządzenia władz łotewskich.

CHINY A Z. S. R. R.

Izwiestja 25.I. podają, iż wszystkie sowieckie instytucje kredytowe i gospodarcze w Charbinie wznowiły swoją działalność. Generalny konsul Z. S. R. R. w Charbinie, Mielnikow, objął urzędowanie.

JAPONJA A Z. S. R. R.

Izwiestja 24.I. podają, iż minister spraw zagranicznych Japonji Sidehara poruszył w swem ostatniem przemówieniu w parlamencie sprawę stosunków sowiecko - japońskich, oświadczając, iż przyjaźń japońsko - sowiecka wzmocniła się w ostatnim okresie na podstawie nie wtrącania się obydwóch państw do wewnętrznych spraw Japonji i Z. S. R. R. Sidehara zaprzeczył zarówno twierdzeniom prasy europejskiej o tem, iż sprawa Mandżurji wywołać może kiedykolwiek zbrojny zatarg między Japonją a Z. S. R. R. jak i doniesieniom o rzekomem istnieniu tajnego porozumienia między Japonją a Z. S. R. R. w sprawie Mandżurji.

Drukowano na prawach rękopisu.

Drukarnia „KADRA", Długa 50

li Univ